

Bijdrage CDA De Wolden --- begroting 2024 – 2027

Raad De Wolden

Zorgen over structurele financiële situatie blijven bestaan

Vz,

Als eerste dank voor de snelle en uitgebreide beantwoording van onze technische vragen. De antwoorden waren duidelijk en helder, waarvoor dank.

Algemene visie

De CDA-fractie heeft bij het doornemen van de begroting de 5 w's als richtlijn genomen.

Wat willen we bereiken?

Wat gaan we daarvoor doen?

Wat mag het kosten?

Wat is haalbaar?

En Wanneer is het klaar?

In de begroting vinden we veel speerpunten en voornemens, maar vooral de laatste W – Wanneer is het klaar – is niet altijd duidelijk.

Een voorbeeld is de actualisatie van het begraafplaatsenbeleid. Dit is gestart in 2022 en zou afgerond worden in 2023, zo geeft ook de begroting aan. Uit de beantwoording van onze technische vraag hierover blijkt echter dat door personeelsproblemen er meer tijd nodig is. Inmiddels is er een adviesbureau ingehuurd voor nader onderzoek, onder andere inzake een natuurbegraafplaats, maar zijn er nog geen resultaten. Deze komen pas in 2024. Een ander voorbeeld is het proces rondom de nieuwe ontsluiting Ruinerwold-Zuid. Het tijdpad is onduidelijk. In de begroting staat 'Zodra er voldoende informatie beschikbaar is, wordt de raad geïnformeerd.' Wat het CDA betreft kan dat beter en concreter.

Samengevat lijkt het of een aantal belangrijke plannen niet of onvoldoende van de grond komt. De capaciteit van de organisatie wordt vaak als reden aangevoerd. De CDA-fractie vraagt zich dus af: vragen we als raad niet teveel? Zijn we te ambitieus, hebben we te hoge eisen? Vraagt de huidige tijd, met de uitdagingen op het gebied van het aantrekken en behouden van personeel, niet om het stellen van prioriteiten? En, specifiek aan wethouder Haar: waarom nu een onderzoek naar natuurbegraafplaatsen, terwijl de actualisatie van het begraafplaatsenbeleid blijft liggen? Is het niet beter eerst het een af te maken en dan het volgende project te starten?

Van een aantal projecten is het tijdpad onduidelijk en daarmee ook het tijdstip van oplevering van resultaat.

Wij vragen, behalve van het College, ook een reflectie hierop van onze collega's in de Raad. Herkennen andere fracties de soms beperkte voortgang op onderdelen en delen zij de zorg die wij hier over hebben?

Vz,

Enkele zaken uit de programma's

Programma 01

Inwoners moeten zich thuis, beschermd en geborgen voelen in De Wolden. Daarom stemmen wij in om extra budget vrij te maken voor de aanpak van ondermijning. Het CDA vindt het belangrijk om criminaliteit tegen te gaan, die een grote impact heeft op het slachtoffer, zijn of haar directe omgeving en op het veiligheidsgevoel in onze samenleving.

Programma 03

Wonen

Vorig jaar werd ten aanzien van de woonvisie de uitvoeringscapaciteit van de gemeente een belangrijk knelpunt genoemd. Er is nu een versnellingssteam, maar de grondnota is medebepalend om de woningbouw vlot te trekken. Deze zou in 2023 worden herzien. Momenteel wordt er gewerkt aan de nieuwe nota en naar verwachting is deze begin 2024 gereed. Wat is de reden van dit uitstel? En In hoeverre kunnen we erop vertrouwen dat de nota dan ook daadwerkelijk begin 2024 komt?

Programma 05

Afval

Volgend jaar wordt gestart met een bewustwordingscampagne kwaliteit grondstoffen. Bij de grondstofstromen oud papier en karton en GFT vindt bijna geen afkeur plaats. Bij de PMD-inzameling bedroeg het gemiddelde afkeurpercentage vorig jaar 20% en dit jaar 16% (over de eerste twee kwartalen).

Een bewustwordingscampagne zal vast een betere afvalscheiding tot gevolg hebben, maar we moeten niet de illusie hebben dat dit veel effect zal hebben op de afvalstoffenheffing. Immers de verhoging van de heffing wordt grotendeels veroorzaakt door de combinatie van hogere kosten en lagere opbrengsten in de keten, waar onze inwoners geen invloed op hebben. Wij geven het college mee om dit op een heldere en duidelijk manier uit te leggen aan onze inwoners.

Vrijwilligersbeleid

Met het speerpunt 'Activiteiten voor vrijwilligers' wordt getracht om verenigingen te compenseren voor het wegvallen van de inkomsten van de oud papier inzameling. Het CDA vindt het belangrijk om deze verenigingen te ondersteunen en mee te denken om nieuwe acties voor ze te vinden. Maar dat betekent volgens het CDA niet, dat de gemeente direct subsidie gaat verlenen. Er wordt nu budget gereserveerd, maar er zijn nog geen plannen.

Het CDA ziet dit speerpunt als een paarse krokodil. Veel regels, veel administratie en verantwoording. En dat terwijl nog niet duidelijk is wat er nu daadwerkelijk gaat gebeuren. Er is ook al een mooie subsidieregeling binnen onze gemeente om initiatieven te ondersteunen, namelijk Initiatiefrijk De Wolden. Dit initiatief kent duidelijke kaders en inwoners zijn tevreden met deze regeling. Volgens het CDA wordt er nu een tweede regeling opgetuigd, terwijl dat niet nodig is. Wij ondersteunen dit speerpunt niet.

Programma 07

Indexering van culturele instellingen en zwembaden.

De budgetten, die bij het vrijwilligersbeleid worden genoemd, zou het CDA graag inzetten voor indexeringen van de culturele instellingen en zwembaden, zoals genoemd in de programma's 7 en 9. Zij zijn uitermate belangrijk voor de leefbaarheid van het dorp. Nu is de indexatie alleen voor 2024 geregeld. Zoals eerder aangegeven, vinden wij het uitermate teleurstellend, dat twee partijen in deze raad deze instellingen en organisaties geen zekerheid bieden voor de toekomst. Want ook voor hen geldt, dat de kosten en lonen jaarlijks stijgen.

Programma 08

De provincie verplicht gemeenten om een nota kapitaalgoederen vast te stellen. Ook hier zien we geen tijdpad en weten we niet wanneer we de nota kunnen verwachten. Kan het college aangeven, wanneer wij deze kunnen verwachten?

Programma 10

Financiën

Gemeenten krijgen vanaf 2026 te maken met grote tekorten. Het CDA maakt zich net als waarschijnlijk de andere partijen zorgen over het ravijnjaar. Wanneer er geen extra middelen komen, betekent dit rigoureuze bezuinigingen en het uitstellen of afstellen van investeringen. En dat gaat onze inwoners raken in hun portemonnee en in hun kwaliteit van leven. De VNG lobbyt bij het rijk voor extra geld, maar stel dat dit niet lukt. Wat is dan het alternatief? Hoe ziet het college dit voor zich?

Voor de jaren 24 en 25 is er een klein positief saldo begroot. Maar er zijn ook risico's, zoals de exploitatiebijdrage aan het Huus van Sport en Cultuur. Daarnaast zijn twee belangrijke investeringen nog niet ingevuld. Dat zijn sportpark De Baete en de zuidelijke ontsluiting Ruinerwold. Er wordt gesproken over 3,2 miljoen euro voor de ontsluiting van Ruinerwold en de Hoge Akkers. In juni heeft de raad hiervoor een uitwerkingsrichting meegegeven. Wanneer komt hier uitsluitsel over? Hoe ziet de planning eruit? En hoe en wanneer zien we het budget terug in de meerjarenbegroting? Tot slot willen we weten of we gezien de prijsstijgingen nog denken uit te komen met 3,2 miljoen.

Lokale heffingen

De woonlasten voor onze inwoners stijgen het komende jaar. De trendmatige OZB-verhoging, en de verhoging van de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Maar ook de leges en andere heffingen worden duurder.

In het collegeprogramma staat dat we de lasten voor onze inwoners niet onnodig willen verhogen en als CDA ondersteunen wij dit van harte.

Maar wat zien we in het overzicht van lokale heffingen? Vrijwel alle heffingen worden hoger, met uitzondering van de toeristen- en forensenbelasting. Dit betekent dat het college wel meer geld vraagt van onze eigen inwoners, maar niet van toeristen en forensen. Daarnaast hanteert De Wolden het laagste tarief voor de toeristenbelasting in Drenthe. Het CDA is van mening dat toeristen en forensen net als onze inwoners ook mee zouden moeten betalen aan de stijgende lasten voor de leefomgeving en instandhouding van de voorzieningen. In het collegeprogramma staat zelfs vermeld, dat het college het belangrijk vindt dat iedereen die gebruikt maakt van onze Woldense voorzieningen daaraan bijdraagt. Het CDA is van oordeel dat de toeristen- en forensenbelasting verhoogd zou moeten worden of jaarlijks geïndexeerd. Daarom dienen we de motie indexering toeristen- en forensenbelasting in, waarin we het college verzoeken om in december 2023 bij de vaststelling van de belastingverordeningen 2024 te komen met een voorstel voor indexatie van de toeristen- en forensenbelasting.

Motie financiële kengetallen.

De afgelopen jaren zijn regelmatig bedragen uit de Algemene Reserve gehaald ter dekking van nieuwe investeringen of incidentele uitgaven. Dit kan niet oneindig doorgaan. De Algemene Reserve moet dusdanig gevuld blijven dat daarmee de risico's kunnen worden afgedekt. Bij de kadernota heeft het CDA de motie 'financiële kengetallen' ingediend, die aanvaard is. Hierin verzoeken wij het college om te komen met een voorstel voor uitgangspunten hoe om te gaan met de weerstandratio, de netto schuldquote en de solvabiliteitsratio. Kan het college aangeven op welke wijze wordt er uitvoering gegeven aan de motie?

Afsluiting

Vz,

Ik kom tot een afronding.

We hebben met plezier en veel interesse de programmabegroting gelezen, een helder en duidelijk document. De technische vragen zijn uitgebreid beantwoord. Complimenten daarom voor de organisatie. Wij hebben de indruk dat er een gedegen begroting voorligt.

Tot zover.

Karin Brouwer,
Fractievoorzitter CDA De Wolden